

Heimdall-broder m fl,

För en tid sedan funderade jag en smula kring det förhållandet att de s k ordförandebreven efter tre år blivit något av en institution och att medlemmarna numera väl närmast *förväntar sig* en jämförelsevis utförlig rapport efter varje sammankomst. Trist, tänkte jag, om jag är bortrest eller på annat sätt förhindrad och tog upp saken med vår medlem **Ingvar Kärnefelt**, redaktör för den förnämliga kvartalstidskriften **Hänt**, föreningstidning för Travellers' Club i Malmö. Kunde han tänka sig att vara reserv i sammanhanget? Snabbt testade och i förrgår dök det upp en rapport från i tisdags, som jag nu med stor tillfredsställelse presenterar efter mycket lätt redigering, främst av typografiskt slag för anpassning till tidigare format men möjligen innehållande diverse just typografiska egenskaper beroende på att Ingvars Mac och min PC ännu inte helt lärt känna varandra.

En afton med Falskt eller Äkta

En afton med Heimdall, i vackert kvällsljus överst på Kronprinsen, kunde inte varit bättre denna tredje april efter en kylig vinter. Ett 60-tal välklädda herrar hade mött upp, först till minglet där en *grand dame* lyste upp, statsfrun **Louise Lyberg**, som arbetat för Drottningen, tidigare chefsintendent på Bukowskis, konstkännare på Nationalmuseum och Liljevalchs, känd från Antikrundan, men född von Schwerin och uppvuxen på skånska Skarhult, som Sällskapet ju besökte häromåret under en bussutflykt med deltagare från vårt köpenhamnska brodersällskap.

Väl till bords efter minglet, en härlig men enkel måltid, välkomsthälsades några gäster alldeles särskilt, nämligen Louise Lybergs moatjé, ambassadören **Jan Kronholm**, numera flerfaldige gästen **Claes von Otter** samt **Martin Sten**, son till välkände tidigare Heimdall-medlemmen **Anders Sten**, dvs Lille Figge i Sydsvenskan. Så hördes vid ett bord en sextett av skönsjungande medlemmar beledsagade av **Stig Persson**, med **Roland Rydell**, **S Ola Thulin**, **Göran Wettrell**, **Christer Liljemark** och **Dick Killander**.

Après le café - gillesmästaren **Claes-Erik Nymans** berättelse om *den lilla svarta*, dvs Gjutjärnsstatyetten med **Nikolaj Gogol**-anknytning, det nya Heimdall-inslaget med ett föremål man fäst sig vid.

Därefter en kort presentation av nya medlemmar.

Först **Richard Ingemansson** med ännu mycket ungdomlig framtoning jämfört med en grånad publik. En kort ödmjuk början med uppväxt i Södra Sandby (tänkte jag efter 25 år på Östervång i samma by), student i Lund, medicinstudier,

läkarkarriär, forskning, disputation, kirurgi, docent, professur i Köpenhamn i thoraxkirurgi och tillbaka till Lund som professor och chefskirurg vid Thorax i Lund. Den magnifika karriärberättelsen avslutades med ett abrupt och förvånat ”Hur gammal är Du egentligen?” från hedersledamoten **Sven Anders Söderpalm**, som fick till svar “55!”.

Därefter **Sven A Olsson**, som började med att han inte var 55 år utan 75, men fortfarande mycket aktiv som advokat i Helsingborg med såväl inhemska som många utländska uppdrag, det som blev hans väg efter 68-revolten, lundastudier blandat med spex och karnevaler. Man kan inte glömma denna duktiga generations omnämnande av det förra statsrådet **Pär Nuder**.

Stafetten gick till ännu en unik ny medlem i Heimdall, **Anders Palm**, som levt i en parallell uppväxt och studievärld med vår **ordförande**, kloka gossar alltid placerade tillsammans i bokstavsordning som Orton och Palm, O och P, men studierna divergerade slutligen med juridik och litteratur, och litteraturprofessorn Palm nu sittandes mellan Orton men på andra sidan **Nils-Otto Sjöberg**, vår fenomenale medicinare, i vars fakultet Anders Palm sedan ett decennium hör hemma som professor i *Medical Humanities* – en karriär som med tanke på kvällens tema är svår att kopiera.

Så till Louise Lybergs föredrag om *Falskt och äkta – konsten att bedöma konst*, med en kort introduktion av **Sven Anders Söderpalm** som gärna skulle vilja veta hur vägen från Skarhult gick genom Konstvärlden, en fråga som Louise Lyberg väl besvarade genom sin entusiastiska framtoning redan med första bilden av en trolig **Albin Amelin** (1902-1975), en blomstervas som dock saknade originalens färgglans.

Föredraget igenom visade Lyberg på den oklanderliga parallellism man i de flesta fall förgäves försökt återskapa, **Carl Kylberg** (1878-1952), CK, med sina glödande färger, i ett taffligare försök gjort i akrylfärg som inte fanns på målarens tid, **Stellan Mörner** i Halmstadgruppen (1896-1979) med en surrealistisk stil mycket svår att återge, **Peter Dahl** (född 1934) med ett färgsprakande måleri, i groteska miljöer, ett enklare fall genom att man helt enkelt ringde upp och frågade konstnären om ett påstått arbete som han inte alls ville kännas vid.

Louise Lyberg tog oss med på en resa bland kolonner av nordiska målare som **Lindorm Liljefors**(1902-1985), **Lennart Jirlow** (f 1936), **Inge Schiöler** (1908-1971), **Carl Larsson** (1853-1919), **Edvard Munch** (1863-1944), **Anders Zorn** (1860-1920), **Axel Lindman** (1848-1930) och **Jenny Nyström** (1854-1946), alla med en unik förmåga att fånga speciella bilder, idag i de flesta fall ur historiska miljöer som inte längre finns. Den ljusskyggare förfalskaren saknar oftast förmågan att återge det specifika som konstnären en

gång avbildade, och konstkännaren klarar detta i enklare komparativa betraktanden.

Men visst, frågan kom upp under den avslutande diskussionen – vari ligger skillnaden mellan att se en vackert kopierad Zornsk midsommardans ställd gentemot en äkta Zorns livfulla målning, det är ju upplevelsen som är viktig. Louise Lyberg framhöll återigen upplevelsen som en viktig komponent, bekräftat också i diktningen.

Själv kan jag fortfarande känna ett visst mått av förnöjsamhet av att se på enklare pastellfärgade kopior jag gjorde av några kända **Van Gogh**-målningar i min ungdom. När däremot **Ulf Linde** (1929-2013), konstkritiker, professor, akademiledamot och kulturpersonlighet, någon gång konfronterades med en förfalskning av en känd målning – då föll ridån.

För den vetgirige kan jag meddela att jag nyligen ögnade igenom en bok av **Görel Cavalli-Björkman**– *Falskt eller Äkta? Detektivarbete på konstmuseet*. Boken om drygt 200 sidor, tryckt 2017, förmedlar författarens intryck kring konstförfalskning av särskilt äldre mästare och de svindlande belopp som berör denna verksamhet.

I Kärnefelt

Man kan tillägga att den enligt Ingvar ovan härliga men enkla måltiden föranledde kritiska synpunkter till etablissemanget redan under kvällen och kommentarer i efterhand från mer än en deltagare med samma innebörd, nämligen att det som serverades visserligen som vanligt var oklanderligt gott men att det inte alls hade skadat med en sillarumpa till.

Härnäst ses vi **onsdagen den 2 maj** (obs obs inte tisdag) för att lyssna till advokaten mm mm **Eric Owers**, bl a om möten med artister och andra kulturpersonligheter under en bana från Lund till Liseberg, och **tisdagen den 29 maj**, då professorn **Henrik Ekengren Oscarsson** från Göteborg berättar om opinionsundersökningars tillförlitlighet, innan vi förbereder oss för **bussutflykt** till Piratenland **lördagen den 4 augusti** under parollen ”**Från Hotell Horn till Gottorps säteri**”.

Avslutningsvis - har Du fortfarande inte betalat in **årsavgiften** på 200 kr för 2018 till Sällskapets**bankgiro**konto **545-0028**, skulle vi uppskatta om Du gjorde det nu.

Högst sällskapliga hälsningar,

Frank Orton, Ordf